

ספר
הערב רב
וכל המסתעף

חלק 24

על פי ספרי
ר' יצחק אייזיק חבר

יצא לאור בעזהשי"ת על ידי הוצאת "ועד גילוי פני הערב רב"
מנחם אב תשס"ד לפ"ק עיה"ק ירושלים תובב"א
ועתה יוצא לאור מחדש על ידי "מפעל הזהר העולמי"
בעיה"ק בית שמש תובב"א חדש שבט תשע"ה

רבי שלום יהודה גרסן שליט"א
האדמו"ר מהאלמין
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

מתוך מכתב 'קריאה של חבה'

עוד אנו קוראים בזה לכל איש ישראל שיקבל עליו, לקרא לפחות דף אחד של הזוהר הקדוש בכל יום, כל אחד כפי הבנתו, שאפילו הגירסה לבד מסוגלת הרבה לטהרת הנפש, וקירוב הגאולה כידוע, (ויודפס בחוברות מיוחדות, באותיות מאירות עינים, ומל-וה בפירוש קל וקצר, ומחולק לפי שיעור של כל יום ויום), ובזכות הלימוד והקריאה בספר הזוהר הקדוש נצא מהגלות הרע והמר הזה, בחסד וב-רחמים רבים, כמאמר התנא הקדוש רבי שמ-עון בר יוחא, בגין חיבורא דא יפקון מגלותא. ושומע תפלות ישמע תפלתינו, ויקבל שועתינו, ותבא לפנינו נאקתינו, וחיש לגאלינו, גאולת עולם

בשובה ונחת בב"א.

המצפים לישועת ה' ברחמים.

בנימין יעקב שמואל
בניהו שמואל

ראש ישיבת המקובלים נהר שלום
בעה"ק ירושלים ת"ו

יצחק בן-ציון
יצחק בן-ציון

חבר בית הדין הגדול לערעורים
בעה"ק ירושלים ת"ו

שלמה משה עמאר
שלמה משה עמאר

ראשון לציון הרב הראשי לישראל
ונשיא בית הדין הרבני הגדול

הרב עובדיה יוסף
הרב עובדיה יוסף

מחנך מאור ישראל מוסד הדר הרש"צ
ראש ממשלת החור, מנהיג דורנו
נשיא מועצת חכמי התורה

אליעזר ברנוד
ראש ישיבת שובו בנימין
בעה"ק ירושלים ת"ו

משה צדקה
ראש ישיבת מורת יוסף
בעה"ק ירושלים ת"ו

תוכן העניינים

א	רבות בנות עשו חיל
א	בסוד ב' הקליפות עשו וישמעאל מצד א' ובסוד הערב רב מצד שני
ד	המשך סוד קליפת הערב רב וב' קליפות עשו וישמאל
ו	סוד הערב רב היוצא מימינו של פראוף יעקב
ז	מהם בדורות האלו אשר רבו המקלקלים
ח	נקודה דחורבה
י	בנין הנוקבא מכלים ואורות דז"א
יב	והיה דווקא משליש תחתון דת"ת שהוא סוד נה"י שבו
יג	שאלו המאורות הגלויים של מלכות שמים שהם פועלים בעולם בעת התיקון
יד	ביטול נחש דו"נ דסט"א ע"י ב' נחשים דקדושה
טו	משחת מאיש מראהו ויתן את רשעים קברו וגו'
טז	עני ורוכב על חמור ועל עיר בן אתונות
יז	תיקון שעשו הלוחות וקלקול חטא העגל
יט	קלקול הזה היה ע"י ערב רב שהיו מסוד סיגי הנחש
יט	חטא העגל
	וכן הוא בכל דור, שבכל זמן שהחטאים גורמים והסט"א מתגבר, מ"מ נשאר קשור בסטרא
כא	דקדושה שלא יגרום ח"ו ביטול גמור
כב	שרש הנוקבא בג' הנקבים דז"א מקום יניקת הסט"א
כג	בסוד השינה
כה	אין טוב אלא תורה, שנאמר, כי לקח טוב
כה	ונהר יחרב ויבש
כו	כל ענינו של שלמה המלך ע"ה שרצה לתקן זה

הערב רב בספרי ר' יצחק אייזיק חבר

ספר פתחי שערים

לרבינו המקובל האלקי
רבי יצחק אייזיק חבר זיע"א
תלמיד הגרמ"מ משקלאוו זיע"א

ספר פתחי שערים נתיב פרצוף א"א - פתח כ"ז

רבות בנות עשו חיל

וה"ם אשת חי"ל ברתא דיתבא במגדלא דלית דזכה לה עד דיקטול להאי חיוויא. ועלה אמר, רבות בנות עשו חי"ל, ואת עלית על כולנה. שגם משה לא זכה אליה להיות נשואה ליה בשביל חטא העגל. ואיהי ארוסה דיליה הלכה למשה מסיני וחטא דיליה בשביל ע"ר (פרצ' רג). שעי"ז נסתרה התורה בכל הולך על גחון ונגזר מיתה על מרע"ה. וז"ש אשר נטה לשבת ע"ר ונשען לגבול מוא"ב. שאלמלא כן, היה זוכה לשער הנ' דביה הוה קטיל להאי חיוויא, כמ"ש ויפן כ"ה וכ"ה ויך את המצרי. וה"ס ימ"א דאורייתא. ועל חטא הסלע נשאר בגבול מוא"ב במ"ט שערי בינה לבד. ועין מזה סודות נוראים בפי' הגאון לתיקונים תיקון כ"א (דף י"ג ע"ג), ולכן בפסוק ומשם בארה גו' הם מ"ח אותיות סוד אשת חי"ל, והוא גניזתו בסוד מ"ח נביאים שכולם יונקים ממרע"ה. וכן בתורה מ"ח מעלות שהתורה נקנית בהם. וה"ס התל"י שבמזלות המושל במ"ח צורות של הי"ב מזלות, והם למעלה סוד י"ב מעינות, כמ"ש באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם במחוקק גו', כל נשיא לשבטו.

ספר פתחי שערים נתיב גדלות דז"א - פתח סז

בסוד ב' הקליפות עשו וישמעאל מצד א' ובסוד הערב רב מצד שני

עוד הארות נוספות יצאו בצידי פרצוף יעקב (אלנסון) והן הערב רב בצד ימין ועשו בצד שמאל. ב' הארות אלו הן היפוכא של מדות החסד והגבורה (אניסה ונמק) והן בסוד ב' הקליפות עשו וישמעאל מצד א' ובסוד הערב רב מצד שני. קליפות עשו וישמעאל הן הקליפות שנפרדו מישראל והן כוחות הסט"א עצמו. לעומת זאת, הערב רב שהוא קליפה שלישית נוספת הוא חלק מעם ישראל עצמו בסוד כח

היצה"ר שעדיין נשאר באדם לפתותו לחטא, על ידי שמראה לו את מעט הטוב שמעורב ברע. הערב רב הוא בסוד הבחירה שנתונה בכל משך ה' אלפי שנין שהיא ענין ב' השמות יעקב וישראל. השם יעקב מורה על קטנות עם ישראל בהיותם תחת ממשלת אומות העולם, וגם על זה שעדיין לא נגמר הבירור. השם ישראל מורה על שליטת עם ישראל על אומות העולם כבזמן דוד ושלמה, ובאופן כללי יותר, על השליטת הקדושה על הסט"א. עד אברהם אבינו כלל קומת נשמות ישראל היתה שקועה בסט"א בסוד ב' אלפים דתוהו. בירור הנשמות מן הסט"א התחיל בהיות אברהם בן מ"ח שנה, והוא בסוד אות ה' משם הוי"ה שנקשרה בשמו של אברם.

עוד עשו אורות יסוד אבא שבקעו מחזה דז"א ולחוץ בשני צדדי פרצוף יעקב בימין ושמאל, והם מימין סוד נפשות של ערב רב ומשמאל סוד עשו שיצא בצדו של יעקב. והוא כמ"ש שישוד אבא הוא יסוד חכמה העליונה אשר המציאה מאורות האלו לצורך תיקון הבריאה, והכל נשרש משם לצורך ישראל ששרשם הוא יעקב אביהם, והם ג"כ אורות של נשמות ערב רב אשר יש בהם הרבה מניצוצי קדושה. וענין הערב רב הוא דבר עמוק כמ"ש רבינו הגדול בכתביו, שב' כללות יש בקליפה, והם אשר באו מישמעאל ועשו שהם מאברהם ויצחק סמא"ל ורה"ב ב' ראשי המדות רעות לא תרצח לא תנאף, ב' כחות הנטועים בנפש הבהמיית תאוני וכעסני, שהם מכונים בשם שתי בנות לוט בכירה וצעירה, שאלו כוללים כל המדות הרעות שהם נקראות כללות חיילין דסט"א חמור ושור בימינא ושמאלא. שהם בקדושה ב' מדות חו"ג שהם ענפים של ז"א, כח העונג שהוא בסוד אהבת חסד וכח הנקמה והעונש שבקדושה הוא לנקום מרשעים ולבער הרע מן הארץ. וכן להיפוך בסט"א הם ראשי ב' המדות הנ"ל, שלכן לעומת ב' אלו חו"ג שהם מדות של אברהם ויצחק, בהיפוכא הם עשו וישמעאל, והם בסוד מוץ וסובין ב' קליפות הסובבים את החטה.

והשלישי הוא ערב רב שהם מסטרא דיעקב, שיעקב מטתו שלמה ואין בו סיג ויצאו ממנו י"ב שבטי י"ה כולם קדושים, אך עדיין לא נגמר הבירור לגמרי עד ימות המשיח, שכבר כתבנו למעלה שמה שנוגע לקומה דנשמות עדיין לא נברר, שהבחירה מסורה בסוד עץ הדעת טו"ר, והוא סוד כח היצה"ר שנשאר באדם לפתותו לחטא ע"י שמראה קצת טוב שבו מפתה, כמ"ש, כי נופת תטופנה וגו', והוא נחש האוחז בעקב כמ"ש אחר חטאו של עץ הדעת, ואתה תשופנו עקב.

והם סוד ב' שמות של יעקב וישראל, ששם יעקב מורה על שעדיין לא נגמר הבירור והנחש יכול לאחוז בעקב, משא"כ שם ישראל מורה על שניתן שליטה לקדושה על הסט"א והוא אחר הבירור וכמ"ש, כי שרית וגו', והוא

בסוד והוא ישופך רא"ש של ישראל כמ"ש"ל, ולכן כ"ז שית אלפי שנים דהוה עלמא שהבחירה עדיין מסורה והרע נמצא, עדיין יש מקום לב' שמות שלו, שבזמן שישראל עושים רצונו של מקום ומגיעים למדרגה עליונה שהסט"א נכפף תחתיהם אז נקראים בשם ישראל ואז יש להם שליטה על עו"ג, משא"כ כשיצרו מתגבר עליהם אז הסט"א גובר אז ירודים ונכנעים לאומות, ואז נקראים בשם יעקב:

ויזוה תבין עומק דברי תוה"ק ודברי רז"ל שהנה אמרו, כל הקורא לאברהם אברהם עובר בעשה ופריך אלא מעתה הקורא לישראל יעקב כו', ומשני התם קוב"ה אהדריה כו'. וצריך ביאור למה באמת נשתנה שם אברהם וישראל. אבל הוא ענין עמוק בסתרי תוה"ק ובוא ושמע דברי אלהים חיים, והוא שצריך שתדע שהדורות שקדמו לאברהם כולם היו בסוד התהו, שעדיין היה שקוע כלל קומת אדם דנשמות ישראל בסט"א, והם ב' אלפים תהו שארז"ל עד שנעשה אברהם בן מ"ח שנה ומאז התחיל הבירור. ותחלת הבירור היה סוד השלשלת שקבע השי"ת משמו באברהם ובזרעו כמ"ש רז"ל במדרש, והשלשלת הזו היא התקשרות הקדושה באופן שלא יהיה שליטה גמורה לסט"א כפי הבחירה, אלא שבסוף הסיבוב של שית אלפי שנים יוחזר הממשלה לקדושה וביער רוח הטומאה וגו', והוא סוד ה' משם הוי"ה שנקשר בשמו של אברהם, והוא ה' אחרונה סוד כנסת ישראל שכוללת כל ס"ר נשמות שלהם כמשי"ת במקומו בס"ד, וכמ"ש ששמו ית' נקרא על ישראל.

והוא ע"י המילה שנתנה לו לברית עולם להיות לו לאלהים ולזרעו אחריו, שהוא סוד כללות תרי"ג איכות שברוח להאיר על התרי"ג שבנפש שבזוה מתקשר הנפש עם הרוח ואינו זו משם לעולם אף אם ירבה לחטוא ח"ו יוכל לחזור למקורו, והוא מ"ש שאברהם יושב על פתחו של גיהנם ומוציא משם הרשעים שחתומים באות ברית קודש, והוא סוד האמונה ביחודו ית' שקשור בלב כל איש מישראל לעולם אם לא הרשעים הגמורים ח"ו שכפרו ביחודו, והוא סוד החזרת הערלה הנאחז באות ברית קודש קוצו של ד' דאח"ד שהוא אל אח"ר ח"ו.

ויז"ם מ"ש בזוהר ה' ד' הוית כו' והוא כדנפקת מאתלטיא כו', שהם כלל כנסת ישראל נשמותיהם בסוד הנוקבא שהיו שקועים בסט"א, שע"י מצות מילה שנתנה לאברהם אז הם יכולים לצאת משם, ולכן לא היה אברהם מוליד עד שניתן לו מצוה זו לאות ברית ולזרעו אחריו, ומאז מד' נעשה ה' שתחלה היה בסוד דלה ועניה בתחלת יציאתה משם בסוד נקודה לבד בעטרת הברית, ואז נקשר הנפש ברוח בסוד ו' של השם ונכנס בד' ונעשה ה', והוא רוחא דשדי בגוה שבזוה היא כורתת ברית לדכורא, כמ"ש אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי, והוא

הברית שכרת השי"ת עם אברהם שע"י נעשית כלי לברר ולהוציא כל נשמות לסטרא דקדושה באופן שבסוף הסיבוב יוחזרו מבוררים בתכלית, והוא נשאר קיים גם בגלות בעת שישראל ח"ו בשפל המדרגה ע"י רוב חטאותיהם ואינו סר מהם לעולם, וכמ"ש, ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם וגו' להפר בריתי אתם כי אני ה' וגו', שכבר נקשרו בשלשלאין תקיפין, ולכן מצוה זו אינו סר מישראל לעולם, ולכן אינו זו שם אברהם משרשם לעולם:

ספר פתחי שערים נתיב גדלות דז"א – פתח סח

המשך סוד קליפת הערב רב וב' קליפות עשו וישמאל

ב' קליפות עשו וישמעאל הן בסוד התאוני וכעסני שהן ב' מדות הכוללות כל שאר מדות רעות. מדת התאוני שהיא היפוכא של מדת החסד של אברהם נתתקנה על ידי שיצא ישמעאל מאברהם ונימול. מדת הכעסני שהיא היפוכא של מדת הגבורה של יצחק נתתקנה ע"י שיצא ונפרד עשו מיצחק. בכך נפרדו שני כללי כחות המדות רעות מסטרא דקדושה, וניתן הכנה לקדושה שבסוף הסיבוב יוחזר הכל לטוב הגמור. על כל פנים למרות שב' קליפות עשו וישמעאל נעקרו מן הקדושה, הבחירה עדיין מסורה להתקרב ג"כ אל הרע, והוא על ידי שעדיין לא נתקן חטא עץ הדעת טוב ורע לגמרי, והוא סוד הערב רב שהוא כח הרע המעורב בטוב לפתות את האדם.

והנה בתחלה קודם שניתן מצות מילה לאברהם היה קליפת ישמעאל ועשו שהם התאוני וכעסני שקועים בקדושה בכח גדול, והתחיל הבריור שיצא ישמעאל בפ"ע ונצטרף סיגי הכסף כמ"ש בז"ח בסופו, וע"י המילה יצא בפ"ע שלא יהיה לו שליטה גמורה על הקדושה והוא כח התאוני שנשבר ע"י מצוה זו, ולכן נצתה אברהם לימול את ישמעאל ג"כ ובזה נשבר כחו. ואח"כ ביצחק אתברר ג"כ כח השני שהוא הכעסני, ויצא עשו התוכא דדהבא (סימון סוה, סיני סייג סוה) ויצא אדמוני וגו' גבר אשיר דמא. ועי"ז נפרדו שני כללי כחות המדות רעות מסטרא דקדושה, ויצא יעקב שלם איש תם נקי ומבורר, שאף שהבחירה עדיין מסורה, מ"מ אינם קשורים כ"כ בנפש הבהמיית שיהיו אחדים ממש עם הקדושה כמו שגרם ע"י חטאו של עץ הדעת וניתן הכנה לקדושה שסוף הסיבוב יוחזר הכל לטוב הגמור. וכמ"ש, וצרפתים כצרוף הכסף ובחנתים כבחון הזהב, שהם ב' ראשין דסט"א הנ"ל שיתבררו לעתיד, והוא זוהמת הנחש דאטיל בחוה ע"י עץ הדעת:

ספר פתחי שערים נתיב גדלות דז"א - פתח סח

ובשנולד יעקב נתקן ויצא הנחש בפ"ע שהוא עשו, ואז הוקבע הדבר שכל שית אלפי שנים יהיה הבחירה מסורה, שיוכל להיות שהקדושה תגבר כחה לגמרי או להיפוך ח"ו כב' אנשים נפרדים הנאבקים זה בזה. והוא מ"ש ויתרוצצו הבנים וגו', שני גוים בבטנך וגו', ורב יעבוד צעיר ולאום מלאום יאמץ, והוא המלחמה שבין הנחש לאדם דקדושה כל זמן הבחירה. וכמ"ש, ויצא הראשון וגו', והוא הקליפה שקדמה לפרי שהוא יצה"ר הניתן באדם בתחלה בעת שיוצא מבטן אמו, ואעפ"כ ואח"כ יצא אחיו וידו אוחת בעקב עשו שהוא השלשלת שכתבנו שבו נקשרו נפשות ישראל לקדושה, והסט"א היא ככלב הקשור בשלשלת, שראש השלשלת ביד המושל בו כדי שלא יהיה לו שליטה גמורה שלבסוף יטול ממשלתו ממנו, וכן לע"ל סוד הגאולה כמ"ש במדרש, מי תופס המלכות אחרינו כתב לו וידו אוחת וגו', והוא העקב של יעקב שבו אחיזת הנחש.

ובל מה שמבואר בתורה ביעקב ועשו הכל רומז למלחמה שבין סט"א לקדושה וסוד הבחירה, והכל היה הכנה מה שיהיה אח"כ וסוד ויאבק איש עמו עד עלות השחר שהוא סוד הגאולה העתידה. וסוד עוה"ב של אלף השביעי והיה לעת ערב יהיה אור וגו', שאז יתבטל הבחירה וביער רוח הטומאה וגו', לכן נקרא שמו ישראל שהוא רומז על שליטת הקדושה לסוף הימים. ואין זה אלא הכנה לבד, אבל מ"מ אח"כ הדר קוב"ה וקרא יעקב בעת שירד למצרים, שהוא רומז על ירידת קומה דקדושה וממשלת הסט"א ע"י הבחירה המסורה שהנחש אוחו בעקב, והוא סוד מצולות ים שעולה מנוקבא דתה"ר ולכן נקרא מצרים ולכן הוא ית' הבטיח ליעקב וגילה לו סוד הזה שאעפ"כ שהבחירה מסורה, אעפ"כ לסוף הכל הקדושה תשלוט. וז"ש לו אל תירא מרדה מצרימה וגו', והוא סוד הקשר הנ"ל שהוא ה' משמו ית' שניתן לאברהם שהוא מקושר בה' עילאה עלמא דחירו שהוא למעלה מן הבחירה שע"ז תצא הקדושה משליטת הסט"א, והוא אנכי דיצ"מ סוד נש"ר שם של אנכי כמ"ש, כנשר יאיר כנו וגו', ולכן שם של ישראל אינו קבוע שלא ניתן לו להיות רק הכנה לע"ל, שהרי עדיין נשאר סוד הבחירה כל ימות עולם, והיינו ע"י שנפרדו ב' ראשי המדות שבנפש, התאווני וכעסני שהם סוד מוץ וסובין של החיטה, ונשאר נקי סוד יעקב מתתו שלימה.

אבל מ"מ הבחירה מסורה להתקרב ג"כ אל הרע, והוא ע"י שלא ניתקן עדיין חטא עץ הדעת טוב ורע לגמרי, והוא סוד ערב רב שהוא נגד יעקב שע"י גרמו כמה רעות לישראל והחטיאו אותם והם שגרמו חורבן בית המקדש ע"י כח הרע המעורב בטוב לפתות את האדם בסטרא דקדושה, כמ"ש, כי נופת תטופנה,

שיצה"ר מראה היתר בדבר, והוא סוד שאור שבעיסה שאינו בגדר מוץ ותבן שהוא הרע הגמור אלא נעשה מעצם החיטה הזכה, והוא סוד ערב רב שנשארים מעורבים בישראל, שב' הקליפות עצמם נפרדו מהם, כמ"ש, הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב, שהם סוד ע"ב אומין עם עשו וישמעאל, כל א' כלול מ' כמגין יתחשב, כמ"ש רבינו הגדול בפירושו לפרשת בלק, אבל אעפ"כ ערב רב נשארים מעורבים בהם שהם עצמם כישראל ואין נבדלים מהם בכל דבר, והיינו, שאף שלא ניתן כח לסט"א לפתות נפש הישראל בעון גלוי, אבל תחילת פיתויו ע"י התערבות הרע בטוב כמ"ש, והוא מ"ש, גלוי וידוע כו' שרצונינו כו', מי מעכב שאור שבעיסה כו'.

ספר פתחי שערים נתיב גדלות דז"א - פתח סט

סוד הערב רב היוצא מימינו של פרצוף יעקב

אותו קשר האמונה שבו נקשר עם ישראל ע"י אברהם בסוד הברית, הוא שנתן בהם כח להתגבר על מצרים בזה שלא שנאו את שמם ולא נתערכו בין הגוים. כתוצאה מכך, זכו כל ס"ר נשמות ישראל לצאת מקליפת מצרים וזכו שנתגלה אליהם הארת יסוד אבא שהיא נשמת משה רעה"ש. אמנם, מכיון שעדיין לא נגמר בירור הנשמות בשלימותם, לכן גם הערב רב עלו עמהם ממצרים להמשיך לנסותם. בזמן יציאת מצרים עצמו, היתה התגלות גדולה מאוד של קדושה, ולכן רצה אז משה רעה"ש לבטל לגמרי את כל כחות הרע, ובכך לגמור את תהליך התיקון. אבל לא בא הדבר לידו בגלל הערב רב הנמצא עדיין בקרב העם, ובכך נשאר כח קליפה זו מושרש בנשמות ישראל, ואותה תערוכת של הרע בטוב היא הגורמת לכל החטאים שלהם עד סוף כל הדורות. הארת הערב רב היא בוקעת בצד ימין של פרצוף יעקב (המורה על מדגה פחותה יותר ממדגה ישראל) והיא לא ביושר אלא באלכסון, ונראת לעיני הבריות שהיא הארה מסטרא דקדושה של אותו הצד, וזהו עצם נסיון הערב רב הבא להראות על הרע שהוא טוב ועל הטוב שהוא רע. כח הערב רב ימשיך לפעול בנשמות בני ישראל עד לזמן גמר התיקון שאז יבורר הרע מן הטוב.

זזה ענין מ"ש, וגם ערב רב עלה אתם מארץ מצרים וגו', שבמצרים נבררו כל ס"ר נשמות של ישראל ונצטרפו ונבחנו, כמ"ש, ויוציא אתכם מכור הברזל ממצרים, במה שלא נתערכו בגויי הארצות ולא שינו את שמם כו'. והוא קשר האמונה שנקשר בהם ע"י אברהם כמ"ש, ויאמן העם וגו', וכתוב ויאמינו בה' וגו', שלכך היה ירדת אברהם למצרים ולקחת שרה בבית פרעה, וינגע ה' את פרעה

וגו', הכל הכנה למה שיהיה לעתיד כשירדו בניו שם. ועשה שם שביל קדוש תוך זוהמת הסט"א אשר שלט שם, בסוד אשר בשר חמורים בשרם וגו'. והוא מסטרא דיליה לא תנאף, שבמה שנשמרה שרה ולא נטמאת שם ע"י פרעה התנין הגדול נחש דאטיל זוהמא בחוה, נשרש שורש שגם נשותיהם של ישראל היו גדורים שם, וכמ"ש, גן נעול אחותי כלה, ואחת היתה ופרסמה הכתוב שלכך זכו לקבלת התורה כמ"ש במדרש, ששאלו אומות העולם מה ראו אלה להתקרב כו', סתם הקב"ה את פיהם כו', הביאו לי ספר יוחסין שלכן כו', וכמ"ש במקום אחר.

וכאשר יצאו שורש כל הס"ר נשמות ממיצר ים מנוקבא דתהו"ר, אז נתגלה עליהם אור יסוד אבא שהוא נשמת משה רעה"ש שאז נתגלה סוד חכמה עליונה שהכוונה בשביל ישראל והתורה ועלו עמהם ג"כ ערב רב שהם מסוד הדעת טו"ר שהוא כח המפתח האדם במעט הטוב שבו והם שאור שבעיסה שעדיין לא נגמר הבירור והבחירה מסורה. ולפי שהרבה קדושה היה שם היה כוונת משה לקבלם, ולפי דרכי התורה והחכמה העליונה שנתגלה ע"י היתה מחשבתו שיוכל להחזירם למוטב ולהראות לכל דבר מדרכי הפיתוי והיצה"ר שהוא שקר ורע, ועי"ז היה נתקן הסט"א לגמרי שלא היה עוד מקום ליצה"ר להחטיא האדם בידועו דרכי פיתוי והאיך הוא מרמה האדם בשקר ורוצה לאבדו מן העולם, ועי"ז היה גמר התיקון.

אבל לא הועילה מחשבתו שהרי עדיין נשאר הרע גובר בם, וגם החטיאו את ישראל בעגל ובקברות התאוה ובכל החטאים שהיה במדבר. ומזה נשרש שורש היצה"ר בנשמותיהם בדורותיהם אחריהם, ומזה באו כל החטאים בכל הדורות עד שגרם להם גלות, ומהם ג"כ הפושעים והחוטאים שבכל דור ונביאי הבעל בזמן הבית, שהיו מרמים בהם את ישראל בהראות להם על רע טוב, וכמ"ש, הוי האומרים לרע טוב וגו', שמים חשך לאור וגו':

מהם בדורות האלו אשר רבו המקלקלים

וכן בזמן בית שני הצדוקים והמינים שהיו הופכים דברי אלהים חיים ונמשכו אחריהם הרבה בחושבם שזהו דרכי ה'. וכן בכל הדורות. ומהם בדורות האלו אשר רבו המכחישים יופי החכמה העליונה ומפילים זהרה במה שנמשכו אחרי מחקר אנושי חכמה המזוייפת. והסרים מדרכי התורה המקובלת לנו בכל פרטי המצות ועשייתם, ונמשכים אחר דעתם בעבודת ה', והם ממש נשמותיהם של ערב רב שהם מסוד דע"ת, רק שיוצא מגדר האמת והיושר בסוד תתן אמת ליעקב.

והוא סוד הארת ערב רב בצד ימין של פרצוף יעקב שהוא אינו ביושר רק יוצא בסט"א, ונראה לעיני הבריות שהוא בצד ימין בסטרא דקדושה, שלכך נגזר על נשמת משה להתגלגל בכל דור ולהיות בגלותא בני ערב רב כמ"ש בזוהר וברע"מ ובתיקונים בכ"מ. והם התלמידי חכמים האמיתים שבישראל שע"י יהיו נשמרים ישראל והתורה, ועומדים בפרץ שהם מניצוצי נשמת משה הנקשרים באמונה שהוא יסוד החכמה העליונה. והוא בעקבות משיחא שרבו המתפרצים והם שבעקב דיעקב ששם ויאבק איש עמו כו', וכמ"ש בפרשת גיד הנשה (ל"ב, 6) וריב"ל אמר, אמר קרא בהאבקו עמו כאדם שחובק את חברו וידו מגעת לכף ימינו של חברו. רשב"ג אמר, כעכו"ם נדמה לו כו', שהוא סוד פרצוף ערב רב שבצד ימין של יעקב שע"י הוא המלחמה בין סט"א לסטרא דקדושה, כי נופת תטופנה וגו'.

והוא בסוף הלילה בעקבות משיחא עד עלות השחר שאז יהיה גמר הבירור ויתגלה לכל אור התורה וחכמה העליונה, וכמ"ש, שפת אמת תכון לעד וגו', ויתבערו ערב רב מעלמא שהוא בסוד נג"ע ר"ע חמשה כחות שחשבם בזוהר ובתיקונים בכ"מ שעליהם אמרו קשים גרים לישראל כספחת בסוד נגע לבן אדמדם, ושע"ר בנגע הפך לב"ן שהם הקליפות האוחזים בשערות השחורים דרישא דז"א שהם סוד קוצותיו תלתלים שחורות כעורב אותיות התורה שנסתמו ונסתרו דרכיה, והם המהפכים דברי אלהים חיים בעוה"ר למינות, ונאחזים ונקשרים בתוה"ק ומראים לבני אדם שהוא הטוב בסוד הפיכת חשך לאור ואור לחשך, והוא האחוריים של ל"ב נתיבות חכמה ונ' שערי בינה, שכל דרך בנתיב חכמת ובינת התורה נמצא נגדו להיפוך בסט"א, וכמשי"ת סודו באריכות בסוד ב' הצפרים שנגד פרצוף לאה ורחל ב' נוקבין דקדושה כמשי"ת במקומו בס"ד, ודי בזה.

ספר פתחי שערים נתיב גדלות דז"א – פתח עה

נקודה דחורבה

מציאות הסט"א היא לצורך תיקון הבריאה. מכיון שהז"א הוא כלל הנהגת הנבראים, לכן אף בו יש שורש ומקום אחיזה לסט"א, והוא סוד נקודה דחורבה. למרות שיש לסט"א גם שורש באחורי הדעת בעורף דז"א, אין הוא יכול לעמוד במקום גבוה זה, ועיקר אחיזתו הוא רק למטה בנה"י בהנהגת העוה"ז. ענין המדבר (מונה) הוא מקום הקליפות והמזיקין שהם משברי כלים דעלמין קדמאין. תפקיד כחות אלה הוא לקיים את הבחירה בכל משך הו' אלפי

שנין ע"י שהם מנסים את האדם בסוד חכמה חיצונית של או"ה, שבחכמה זו גם מעורבת מעט מחכמה האמיתית. אמנם אין לחכמה החיצונית קיום ממשי, ולכן כבשאר ענינים התלויים בעולם התוהו היא בבחינת וימלוך וימת, ואין לה שום קשר עם היחוד העליון. כדי שלא יהיה לסט"א שהוא בסוד בעל פעו"ר כח יתר על המידה, נקבר משה דוקא במדבר מול בית פעו"ר ולא בארץ הקודש. ענין זה רומז גם לתלמידי חכמים שבכל דור ודור שעומדים נגד החכמה החיצונית שהיא בסוד כח בעל פעו"ר הנ"ל. לכן ניצוצות מנשמת משה רעה"ש מתגלגלים בכל דור בין ניצוצות הערב רב שבאותו הדור כדי לתקנם.

וסוד נקודה דחורבה שכתב הרב ז"ל, הוא שכבר כתבנו בנתיב שבירת הכלים באריכות שמציאות הסט"א היה לצורך גדול לתיקון הבריאה בשביל הבחירה ושכר ועונש, ולכן צריך למצוא לזה שורש ג"כ בז"א שהוא כלל הנהגה ומציאות הנבראים כולם, והוא הנקב ופתח שדרך שם ניתן איזה ממשלה וכח אל הרע לעשות את שלו, והוא סוד נקב האחור שמוציא הפסולת לחוץ שמשם יניקתו, והוא מסיגי וסופי הדינים שבצד האחוריים.

והוא סוד פעו"ר שהוא בעור"ף, רק שעורף הוא בסוד המחשבה אחורי דעת דקדושה שגם הרע נשרש בדעת למעלה, ושם שורש בלעם נגד מדרגת משה רבע"ה, וכמ"ש, ויודע דעת עליון, והוא ר"ע יונק מסוד שם אלהים (גימטריא) פ"ו. ולכן נקרא פעו"ר (לומר פ"ו ר"ע). אבל אינו יכול לעמוד שם כי עיקר אחיזת הסט"א הוא רק למטה מן החזה בנה"י שלו ברגלין בהנהגת עוה"ז לבד, ושם הוא מקומו של בלעם נגד פעור הנ"ל, ולכן הוא נתן עצה לבלק להפקיר בנות מואב בכדי להכשיל את ישראל בעון פעור, והוא נקודה דחורבה. וז"ס הכתוב וירא בלעם כי טוב וגו', וישת אל המדבר פניו נגד נקודה הנ"ל והוא יסוד דנוקבא דסט"א והוא נגד רחל דקדושה כמ"ש במ"א. כי עמון ומואב נגד ב' נוקבין דקדושה, ומואב היא הבכירה בגילויא וחוצפא.

וענין המדבר הוא מקום הקליפות והמזיקין שהם ניצוצין דאתדעכו מעלמין קדמאין דאתחרבו שהם משברי כלים מסוד שיעורי הנהגה שלא בסדר הראוי, ואין להם קשר זה בזה רק שהם תלויים בניצוץ הקדושה שנותן חיות וקיום לצורך תיקון הבחירה בכל ו' אלפי שנין, והוא סוד חכמה חיצונית שניתן לאומות שמעט נהירו דקיק מחכמה האמיתית נמצא שם. אבל השאר הכל פסולת צואה בלי מקום, ואין להם קשר כלל ביחוד העליון שזה בונה וזה סותר, ואין להם קיום ועמידה בסוד וימלוך וימת, והיא אשה זונה דמפתה בחלקת לשון נכריה אשר נופת תטופנה וגו'. ומזה בא לידי מינות להכחיש השגחה ושכר ועונש וכל עקרי תורתנו הקדושה, והוא בסוד ויחל העם לזנות אל בנות מוא"ב ויצמד ישראל

לבעל פעור שהם בסוד מ"ט שערי טומאה היפוכא דמ"ט שערי בינה שבדרכי חכמת התורה, ומהם סוד המינים והאפיקורסים שבכל דור, ובעקבות משיחא אשר פערו פיהם לבלי חוק להלעיג על דברי רבותינו בחוצפא וגילויא, ולכן ארז"ל כל המלעיג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת והוא נקודה דחורבה הנ"ל, ומסוד זה הוא מ"ש רז"ל, אל תען כסיל כאולתו הוא באפיקורס ישראל כ"ש דפקר (לשון הפקדות) טפי. והוא סוד נורא כמ"ש, הפוער עצמו לפעור אע"ג דמכוין לבזויו. כי עי"ז הוא נותן להם מקום להתחזק יותר ונותן שפע לסט"א כיבוד הצואה הנ"ל.

וז"פ מ"ש הרב ז"ל בסוד ויקבור אותו בגיא מול בית פעור, שכ"ז שפעור עולה ומקטרג, רואה את משה קבור שם ונרתע ושב לאחוריו, והוא סוד עמוק מאד כי קבורתו של משה הוא בהגדות בלבושין נוכראין והוא מחולל מפשעינו בסוד הולך על גחון. והם הלמידי חכמים וצדיקים שבדור שנמסר להם סתרי התורה ורזין דילה אשר הלבישו בלבושין אלו והם אשר עומדים לנגד חכמה חיצונית הזאת, והוא סוד הכתוב בשירת הבאר ומבמות הגיא אשר בשדה מואב ראש הפסגה ונשקפה על פני ישימון שהוא נקודה דחורבה אשר נגד שם כלת משה בת מלך, והוא הבאר סלע אשר נלקה עליו משה ונגזר עליו קבורה בנחש, ולא ידע איש את קבורתו, בצולמא דלאו הגונה לו, לא תואר לו, ולא הדר וגו', ויתן את רשעים קברו וגו', וכמ"ש רבינו הגדול ז"ל בכתביו, והוא סוד גלותא דיליה ביני ערב רב בדרא בתראה עד אשר יערה עליו רוח ממרום ותתגלה הדעת בארץ. והבן עומק דברים אלו.

ספר פתחי שערים נתיב פרצוף נוקבא דז"א - פתח יג

בנין הנוקבא מכלים ואורות דז"א

הנוקבא הוא השליח המסדר ומביא את האורות לנבראים. מכיון שאין לנוקבא כלום משלעצמה, לכן כל בנינה בין בבחינת האורות ובין בבחינת הכלים שלה הוא נעשה ע"י הז"א ממדרגת החזה שלו ולמטה. בנין הכלים (חלונות) של הנוקבא הוא כדלהלן. הכלים של הכתר דנוקבא הם נעשו ע"י ב' שלישים התחתונים של הת"ת דז"א. כללות גוף הנוקבא כולל הכתר (כתר, דעת, ת"ת) נבנו ע"י שלישי וחצי התחתון של הת"ת דז"א (כולל חצי הסממן של הת"ת). מגוף של הת"ת דז"א נעשה גם גוף הנוקבא כדי שיהיו שניהם שווים לאחר גמר תיקונה. ב' הקווין של הנוקבא (ענפים) נבנו ע"י הנו"ה דז"א, וד' ספירות התחתונות שלה ע"י היסוד שלו. האורות (פנימיות) של הנוקבא נכנסו בה כדלהלן. ראשית כל נבנו חלק מן הכתר והנו"ה שלה ע"י החסדים של הז"א. אח"כ התפשטו הגבורות בקו

האמצעי של בנוקבא. רק אחר סיום כניסת הגבורות בנוקבא נגמר בנין הכתר שלה ע"י שלקח חצי שליש התחתון (נה"י) של הת"ת דז"א. חצי השני של אותו השליש הוא נשאר שייך לז"א לכתר שלו, כך שב' כתרים אלו של זו"נ המנהיגים את העולם הזה בסוד הנה"י שלהם (שהם שלש הממון של הס"ת, שהס"ת הוא עיקר ההנהגה) הם קשורים זה בזה, וקשורים בכתר העליון של הז"א בסוד חזרת הנהגת העה"ז אל הנהגת הנצחיות. ענין זה הוא גם סוד ב' המלכים המשתמשים בכתר א'. ירידת הגבורות לנוקבא הוא מן הדעת ששם הם בכללות, אל ו' ספירות הבנין של ה' אלפי שנים מחסד ועד הוד. בכל אלף שנה שולט אור הגבורות על פי ענין אותה הספירה הפרטית של אלף זה. באלף ה' שהוא בסוד ספירת היסוד הגבורות מתקבצים בכללותם קודם כל ביסוד עצמו ואח"כ בעטרת היסוד. תוקף התקבצות הגבורות של אותו הזמן הוא הגורם לתנוצצות נשמתות הערב רב באותם הדורות, ולכן החוצפה היא אז מצויה והגלות היא ביתר תוקף ודוחק. כל גבורות הנוקבא מתפשטים בה כפי המבואר לעיל רק כאשר הזו"נ הם בבחינת אב"א במשך ה' אלפי שנים, אמנם בזמן זיווג הזו"נ פב"פ אז נמתקים גבורות אלו ואינם מתפשטים למטה.

בנין הנוקבא הוא מז"א מן החזה ולמטה מסוד הכלים והאורות שלו. והיינו, כמ"ש בכמה מקומות שנוקבא לית לה מגרמה כלום, ר"ל שנוקבא היא רק כלל הנבראים וסדר הנהגתם כפי מה שהם מה שכבר נסדרו כל פרטיהם בז"א שהוא העיקר בהנהגה ובהוצאתם אל הפועל, והנוקבא היא השליח המסדר והמביא האורות לנבראים עצמם. וכבר כתבנו במקומו שסוד הכלים הוא שיעורי הנבראים והנהגותיהם כפי מדתם, והאורות הוא השקפת היחוד ופנימיות הגנוז בהם כדי להביא הכל אל השלמות, וזה נמצא בנבראים עצמם, שבכל דבר יש גוף נפש והנפש הוא הפנימיות שבהם.

ונמצא שבאמת בנין הנוקבא הוא מז"א והתחלקות בנין המדרגות שבה (כל"ס) הוא באופן זה, שכתר שלה הוא מב' שלישים התחתונים של ת"ת שלו, והוא תחת הפרסה שכבר נסתלקו (מס) האורות למעלה, ונשאר רק בערך נוקבא שורש התחתונים לבד. ולכן כתב הרב (הארי"י) ז"ל שז"א השאיר חצי שליש לצורך ת"ת שלו בעצמו. והיינו, שמה שנשאר לבחינת עצמו שאין שם צמצום כ"כ להיות ראוי למדרגתה נחשב במדרגת ז"א. ובאמת השליש האמצעי הוא משמש לפעמים לז"א ולפעמים לנוקבא כפי המדרגה הראוי להנהגה כמשי"ת במקום אחר. והשליש וחצי משמשים לג' ספירות שלה כתר ודעת ות"ת, שכך שיערה המחשבה העליונה שאלו המדרגות יהיו נקשרים בת"ת שהוא עיקר הגוף וכולל כל הענפים.

והיה דווקא משליש תחתון דת"ת שהוא סוד נה"י שבו

ובמש"ל בנתיב הקודם (שער ל"ח) שהוא ענין כלילת רצון הנהגת עוה"ז עם רצון העליון של כלל ז"א שורש כל הנבראים הכל א', והוא בסוד אור הפנימי שהוא השקפת היחוד הכולל שניהם יחד, והיה דווקא משליש תחתון דת"ת שהוא סוד נה"י שבו. והיינו, שנה"י אלו נעשו כתר לרחל שהוא הרצון של הנהגת עוה"ז שהוא נה"י שהוא העיקר ותכלית הכוונה שבו הבחירה וכל העבודה, ונה"י אלו נעשה רצון א' בעצם ההנהגה ובכלל הדברים המנהיגים שהוא כתר ז"א, והבן.

ובמגוה של ת"ת דז"א (קו האמצעי) נעשה ג"כ גוף ת"ת דנוקבא, ר"ל שת"ת כבר נתבאר שהוא עיקר הכולל הו"ק והם רק ענפים שלו, ונוקבא צריכה שתהיה נכללת עם הדכורא להיות שוה אליו ממש. ולכן אף בזמן שהיא רק מן החזה ולמטה קודם שנגמר תיקונה בשלמות שאז מעבר ההנהגה לנבראים אינו מכללות אורות דז"א עצמם רק מה שנתצמצם מן הפרסה ולמטה, מ"מ צריך ליתן שורש ג"כ שיהיו שניהם שווים ממש לאחר גמר תיקונה, ולכן ת"ת ידיה עם שלו משמשים יחד שיהיו ב' מלכים שווים בכל מציאותם כמ"ש הרב ז"ל.

וב' הקוויין שלה נבנו ע"י אור החסד וכלים של נו"ה דז"א, כמ"ש, שהחסדים האירו תחלה בנוקבא שעיקר השורש הוא בשביל הטוב, ואחר שנגמר בנין הכלים של הנוקבא אז התחילו הגבורות להתפשט שם, כמ"ש, שנוקבא עיקר ענינה מגבורות שהוא העיקר בהנהגת התחתונים.

ובכבר כתבנו למעלה שהדעת בכל פרצוף הוא פנימיות של הו"ק, והוא המסדר כל הפרטים של ההנהגות שצריך להמצא בכל ו' אלפי שנין, כל א' לפי זמנו. וכן היה כאן בנוקבא שתחלה נכללו הגבורות בדעת שלה, ושם נסדרו בכללות לכל מה שצריך לכל הו' אלפי שנין, ומשם נפרטים כל חלק באותו אלף שנה בפ"ע שהם ענין אחד, ואח"כ אותם הפרטים הצריכים לאלף השני הם נסדרים באותו זמן בדרך פרט, וכן בכל הזמן. והוא מה שכתב הרב ז"ל שהניחו הגבורות שרשם בדעת ואח"כ ירדו בו"ק בדרך פרט זה אח"ז והם מחסד עד הוד.

ובלילות של כל הגבורות מאירים אח"כ ביסוד שלה, ואח"כ כללי הכללות בעטרת היסוד שבה בסוד חותם שבתוך חותם שכתב הרב ז"ל. והוא סוד אלף הששי שהוא נחלק לב' חלקים, תחלת אלף הששי, וסופו שהוא ימות המשיח, שכמו כן במע"ב ביום זה היו שני בריאות בתחלה בריאת החיות ובהמות, ואח"כ בריאת האדם. וכן במלכים הראשונים בפרשת וישלח הם ב' מלכים כמ"ש רבנו הגדול ז"ל בבאורו לספ"ד.

והנה הנוקבא אף שעיקר שליטתה באלף השביעי, זה אינו רק בחינת שליטת עצמה כפי ענינה. אבל בו' אלפים שנה עיקר ההנהגה מז"א ר' ימי בראשית. אבל הם מתגלים ע"י הנוקבא שהיא המעברת המאורות אלו לפי סידורם בז"א לנבראים. ולכן יסוד ומלכות שלה הם נגד יסוד ועטרה שלו (שהיא נחיתת מלכות דז"ב), ובאלף השישי שליטת הגבורות בכללות ה' ימים הראשונים בעקבות משיחא שבו נגמר גלגול כל הנשמות וגמר תיקונם וסוד הברור, שלכן אז חוצפא יסגא שהם נשמתין דערב רב והן הן עזי פנים שבדור ואותם הכופרים בתורה שבע"פ ונמשכים לדרך אחרת, וכל הדרכים ודרכי ע"ז ואפקורסות שבכל הדורות שבה' אלפים הראשונים הם מתנוצצים באלף הזה. וכן בזמן הקץ כמ"ש, וברותי מכם המורדים והפושעים בי וגו'. ולכן אז תוקף הגלות ביותר דוחקא בתר דוחקא כמ"ש ברע"מ ובתיקונים, שהם כלל הגבורות כולם. ולכן צריכים שמירה ביותר מן החיצונים והוא סוד חותם בתוך חותם, כמשי"ת ענינו לפנינו בס"ד.

וכ"ז אלו נשרשו תחלה בנוקבא בעת אצילותה באחור ז"א, שזהו בנין פרציפה להיות ראויה להנהגת הזמן בכל אלו הפרטים, וכן בכל עת שהיא במדרגה זו של אב"א מסודרים המאורות אלו בה באופן זה שהגבורות אלו מסודרים בה כ"ז שלא נתמתקן עדיין ע"י חסדים דז"א ע"י זיווג פב"פ שהוא ע"י מצות וע"י התפלה כמשי"ת במקומו בס"ד. ומה שאנו מדברים בהתפשטות הגבורות כו"ק שלה שהם בו' אלפי שנים, הוא על זמן המדרגה שהיא אב"א. והבן עומק דברים אלו מאד.

ספר פתחי שערים נתיב פרצוף נוקבא דז"א - פתח לג

שאלו המאורות הגלויים של מלכות שמים שהם פועלים בעולם בעת התיקון

ואחר שהיה החורבן בבית שני אז היה המיעוט היותר גדול בנוקבא כמו בחטא אדה"ר שחזרה הנוקבא בסוד נקודה אחת, ועוד נוסף פגם אחר שכל ט' ספירות שלה ירדו לקליפות, והוא כמס"ל שהכוונה הוא שאלו המאורות הגלויים של מלכות שמים שהם פועלים בעולם בעת התיקון נאספו ונתעלמו מן הקדושה, ולא נשאר כי אם סוד השקפת השכינה על ישראל בבחינת שמירה בגלות והוא קשור בלב ישראל באמונה. ולעומתו נבנה בנין נוקבא דסט"א בבחינת פרצוף, שהיא מגלה כל כחותיה בעולם לשלוט על ישראל בגזירות ושעבודים, שכל פרטי העונשים הם אברים של בנין הסט"א הפועלים, ואדרכא שכחות הקדושה מתלבשת בהם ונותנת לעומת כל כח ומאור שבהם כח לנגדו בפרטי המדרגות שבסט"א המכוונים לנגדם בסוד ומלכותו בכל משלה, וע"ז

נאמר איכה יעיב באפו ה' את בת ציון וגו', שכבר נתבאר שב"ת היא נוקבא כשהיא בסוד נקודה תחת היסוד שנקרא ציון, והוא החשך שגרם במאורות שבה הם העננים המכסים את אורה, כמ"ש, סכות בענן לך וגו', השליך משמים ארץ וגו', ולא זכר הדום רגליו וגו', שנפלה תחת רגלי ז"א בעטרת היסוד שבו לבד כמ"ש הרב ז"ל. ועי"ז אמרו, לא נתמלאה צור אלא מחורבנה של ירושלים, שכל השלמות שהיה תחלה לישראל שהוא הארת ט"ס של הנוקבא נתנה להם, וצו"ר הוא כזב"י בת צו"ר שהם אחוריים דאלהים יונקים מסוף מלכות דעשיה ששם שם א"ל אדנ"י שהוא צ"ו.

והאחוריים הוא ר' והוא סוד השק"ר הגובר בעולם מסוד חכמות חיצוניות שע"ז נאמר, והאבדתי חכמים מאדום וגו' לע"ל, ושם הוא דרך נח"ש על צור שהוא לשון שקר ותרמית בפומיה מפתה וקצת הטוב שבו מעורב בשקר, וכתוב, והשלך אמ"ת ארצ"ה סוד צו"ר הנ"ל, שהתורה בעוה"ר ירדה לעפר. ועיקר הפגם בתורה שבע"פ שהוא הנוקבא, ומשם צץ הזדון ופרח מטה הרשע להתפתות אחר אשה זרה בור צר"ה נכריה אשר מים אין בו רק נחשים ועקרבנים יש בו ולהחשיך מאור תורה שבע"פ, שכל זה גרם הכאת המטה בסלע ע"י משה שדרך המטה בצו"ר, כמ"ש, דרך נחש עלי צור כמ"ש בזוהר פרשת חוקת, ולכן נגזר עליו גלות בין ערב רב, והוא סוד משחת מאיש מראהו, דקבור בגיחון בצולמא דלאו הגונה ליה, במאמרים הסתומים בדברי אגדה בתורה שבע"פ כמ"ש רבינו הגדול ז"ל בכתבים, שמזה בא שהוא מחולל מפשעינו מבוזה בין הערב רב כמ"ש במ"א באורך, ומזה בא שפלות ישראל בגלותא בסוד רישא כפיף לעפרא וזנבא שליט, שט"ס ראשונות שבה ירדו לקליפה שמשם בא גדולתם של ישראל כמ"ש. ושליטת היצה"ר בסוד הערלה החופה על עטרת הברית ששם הוא נקודה דילה רישא דילה, ועי"ז נתנה להם שליטה ורוצים לאחוז בקוצו של ד' דאח"ד להשכיח שמו ית' מישראל ע"י פתוי חלקת לשון נכריה שגבר בעוה"ר בסוף אלף הששי בעטרת יסוד הנ"ל שהם סמוכים לערלה הנ"ל, אם לא ע"י התורה הנשאר לנו, כמ"ש, כי לא תשכח מפי זרעו וגו'.

ספר פתחי שערים נתיב פרצופי לאה ורחל - פתח ט

ביטול נחש דר"נ דסט"א ע"י ב' נחשים דקדושה.

המשיח הוא המתקן את בחינות ב"ן הצריכות תיקון ולכן הוא בסוד הנוקבא. משה ומשיח הם באותה המדרגה רק שמשם בדכורא (מ"ה) ודוד בנוקבא (צ"ן) ושניהם כעת בגניזה (פנימיות המורה וגילוי המסת). בגלל שב' נחשים אלו דקדושה

אינם גלויים, לכן יש עדיין חיות לסט"א. שורש שליטת הנחש דסט"א הוא במקום אות ע' של אמצע ספר תהילים שהיא אמצע הנוקבא בחזה שלה. ב' נחשים דקדושה ששורשם בפרצוף לאה הם המבטלים כח של ב' נחשים של הסט"א משה ע"י שהוא קבור מול בית פעור, והמשיח ע"י מדת הענוה שהיא היפוכא ממדתו של עשיו בעזות וחניפה. גם גאותו של טיטוס הרשע נתבטלה בזה שהושפל ממדרגתו ע"י ידי יתוש קטן (נסוד לאה, מדת הענוה) שנכנס בחוטמו.

ומשיח הוא ברזא דנוקבא שע"י גמר כל התיקונים דב"ן, ונגדו ספר תהלים שתיקן דוד בדרגא דיליה שהוא ג"כ ה' ספרים לעומת חלקי מאורות של מ"ה שבתורה, ומרכז שלו ע' תלויה הנ"ל שסוד ע' הוא ז' נקודות של ב"ן שנשברו והיא המרכז של כל חלקי מאורות דב"ן, והוא סוד חזיר מיע"ר אלוף עיר"ם שמשם כחו של עשו והאביד שריד מעי"ר, והוא הנחש שגרם מיתה לכל הברואים ונטל חיותו של אדם ח"י עם נח"ש נעשה עש"י שמשם נמשך לו חיות, והע' תלויה שצריך להעלותה למעלה, והם הבירורים של ב"ן שעולים למעלה בכל יום עד ביאת משיח שבימיו גמר כל התיקונים ומשיח גנוז שם בסוד עטרת היסוד שהוא מכוסה כעת בסוד הערלה החופה על היסוד שהוא כתנות עו"ר דנוגה בע' כחות שלה שהם כלל ע' אומין שנכללו כולם בעשו, והוא מ"ש דמשיח יתיב אפתחא דרומי, והוא בסוד מרכז הסט"א שכוללת כל הקלקולים של כל הז' מלכי אדום, ועליו נאמר ג"כ כל הפרשה בישעיה, והוא מחולל מפשעינו וגו' כן

ספר פתחי שערים נתיב פרצופי לאה ורחל – פתח ט

משחת מאיש מראהו ויתן את רשעים קברו וגו'.

ונדרש על משה ומשיח ששניהם במדרגה אחת רק שמשה בדכורא ומשיח בנוקבא והוא נחש עקלתון, ושניהם בגניזה רק שמשה מאיר בכל דור מבתר כותלא ע"י תלמידי חכמים שבדור והוא גלותו ביני ערב רב, והוא ע"י התיקונים שנעשים בכל דור ע"י ישראל בתורה ובמצות, אבל התיקונים עצמם אינם מתגלים כלל ששכר מצוה בהאי עלמא ליכא, ונגזו לגמרי בסוד הרג את הנקבה ומלחה לצדיקים כו'.

וב"ז שב' הנחשים האלו נגזו אז יש חיות עדיין לסט"א, והוא מצד הקלקולים שנמצאים עדיין כ"ז שלא נגמר הבירור, ואז נתחבר ח"י עם נח"ש והוא שליטתו של עשו, וז"ס טיטוס שהחריב הבית, שי"ס (של טיטוס) הוא ע' דיער, ו' הוא ו' של גחון, ונשאר ט"ט בסוד ח"י, והוא אשר הכניס זונה לק"ק בעוה"ר בסוד ציון נקודה שבה מחלליה מות יומת, בסוד מ"ש זכור ה' לבני אדום וגו'

האומרים ער"ו ער"ו עד היסוד"ד בה, והוא כולל ג"כ ב' נחשים דסט"א נחש בריח ונחש עקלתון דר"נ דנוגה והוא סוד המקטרג והמפתה, והם שאור שבעיסה ושעבוד מלכיות, והם השעבוד והעוני בגלותא והחטאים שגורמים לישראל בביטול תורה ומצות.

והנה התורה הוא בדכורא ונקודת מרכז של ז"א הוא בחזה בסיום יסוד אימא במקום התורף ששם מסתיימים רגלי לאה, ולכן שם כל הולך על גחון, ומשם התחלת שליטת נחש דדכורא כמ"ש רבינו הגדול ז"ל בביאורו לספד"צ, שדכורא דסט"א הם אווזים בידהא שהם ברגלין דדכורא, ונוקבין ברגלהא דנוקבא נו"ה דידה מן החזה ולמטה ששם רגליה יורדות מות דהאי אשה זונה כו', והוא בסוד ע' ריע"ר דאמצע תהלים שהוא בנוקבא בחזה דידה למטה מן הפרגוד ברגלין דרחל:

עני ורוכב על חמור ועל עיר בן אתונות

והנה נוקבא רחל היא מתחלה מחזה ולמטה דז"א בסוד יעקב והוא בתהלים נעים זמירות ישראל שלכן קמ"ז מזמורים שם כמנין שנותיו של יעקב, ותורה נגד ז"א ישראל. ולכן משה קבור נגד בית פעור שגניזתו נגד יסוד דאימא המסתיים שם להגן נגד נקודה דחורבה לתתא, ומשיח הוא ג"כ בדרגא דענוה מלאה בסוד עני ורוכב על חמור ועל עיר בן אתונות שהוא חמ"ר ואתו"ן שע"י יתבטל כל כח הנחש האוחז בזנבי שוליהן דכוכביא ראשי תיבות וס"ת שלהם כמש"ל, וכולל שניהם לאה ורחל והם ב' משיחין משיח בן יוסף ברחל ומשיח בן דוד בלאה. ועשו הוא היפוכא דענוה כמ"ש בעובדיה, זדון לבך השיאך וגו' אם הגביה כנשר וגו'.

ובן טיטו"ס כשנכנס לק"ק ואמר אי אלהימו וגו', ולכן יצתה בת קול ואמר, לי בריה קלה כו' ויתו"ש שמה שהוא בסוד משה ומשיח ששניהם בסוד ענוה כמ"ש, והם ב"פ נחש הנ"ל והוא רוחא דחיי דנשיב לבריה דדוד כמ"ש חיים שאל ממך נתת לו וגו', והוא הנכנס בסוד ב' נחשים של סט"א בגלותא דלהון, משה בסוד התורה בנשמות של תלמידי חכמים שבדור, ומשיח ג"כ סובל מרעין כו', ונכנסו בחוטמו של נחש בריח ונחש עקלתון דסט"א ליטול חייו ממנו בסוד הז' שנים שהנחש מעבר ומוליד, וז"ש יתו"ש לנח"ש שהוא רפואה לנשיכת הנחש בעקב דיעקב שהתחיל מחטא אדה"ר, וגמר התיקון בימות המשיח ע"י משה ומשיח כמ"ש [ומכאן תבין סוד ושת"י אשת אחשורש שהיתה ג"כ בסוד ב' נחש הנ"ל, וסוד הכנעני מלך ער"ד שהוא עמלק משורש נחש יצא צפ"ע שהוא בסוד התרפים האלו בלאה ורחל, והבן מאד], ולכן נכנס היתוש בחוטמו כי רוחא דהיי

נשיב מחוטמא למשיח בריה דדוד ונוטל סוד ח"י מעשו ונשאר נח"ש, והוא ט"ט דטיטוס כמ"ש וניטל חיי"ם שלו, ודי בזה:

ספר פתחי שערים נתיב פרצופי לאה ורחל – פתח י

תיקון שעשו הלוחות וקלקול חטא העגל.

הנהגת דור המדבר היתה ע"י פרצוף לאה בסוד הנפלאות, כדי לחזק את ישראל בקשר היחוד והאמונה. למרות שבדור זה נתתקן פרצוף לאה, רחל שהיא בסוד הנהגת הטבע לא נתתקנה לגמרי, ובמדרגה זו היתה עדיין שליטה לסט"א. ע"י נתינת הלוחות הראשונים נתתקנה רחל אף היא, ואז נראה גילוי יחודו ית' גם בהנהגת הזמן. ענין נתינת הלוחות שהם מסוד החור"ג של הדעת, הוא סוד התיקון ע"י המתקלא שהוא גילוי הדעת בארץ. גילוי זה הוא בא כתוצאה מחיבור הדו"נ ע"י הדעת, שהוא תיקון כל הקלקולים שבב"ן ע"י המאורות של מ"ה, והוא תיקון של חטאו של אדה"ר (ען הדעת). אלו לא היו ישראל חוטאים בעגל, היה אור התורה גורם לגילוי הדעת בארץ, כך שגם בהנהגת העוה"ז היתה מתגלה הנהגת העוה"ב, והיה הרע מתבער מן הארץ. כתוצאה מן החטא כל התיקונים שנעשו ע"י הלוחות הראשונים חזרו לקלוקלם, ושוב נסתלק הדעת מן הבריאה. חטא העגל נעשה ע"י הערב רב שנשמותם לא היו מבוררות כפי הצורך למקבלי התורה. ע"י שהערב רב מסרו את ההנהגת העולם למשטרי השמים הם פגמו בב' הנוקבין דקדושה רחל ולאה שעל ידם היא ההשגחה הפרטית. הלוחות הראשונים היו בסטרא דדכורא (מ"ה) ולכן היה בכחם לתקן את ב' בחינות הנוקבא (נ"ן). הלוחות השניים נתנו בסטרא דנוקבא ששם הוא סוד הפירוד, ולכן לא היה בכוחם לתקן את הבריאה לגמרי, ונשאר לסט"א כח להחזיר את העולם לתוהו.

ועתה נבאר סוד הלוחות וסוד עון העגל שכתב הרב (פארי"ז) ז"ל, והוא שקודם חטא העגל זכו ישראל לקבל את הלוחות בסטרא דדכורא מנו"ה שלו, ואם לא היו חוטאים היה התיקון נעשה במהרה, והיה זו"נ פב"פ ורחל היתה נתקנת לגמרי. והוא שכבר נתבאר שהנהגת דור המדבר היה בסוד לאה בסוד הנפלאות כי כן היה ראוי, שעדיין לא נתחזקו ישראל בקשר היחוד והאמונה כראוי, והיה צריך גילוי מלכותו ית' אליהם בסוד הנפלאות, אבל רחל שהיא סוד הנהגת הזמן לא היה בתכלית התיקון, ובמדרגת הנהגה זו היה סט"א עדיין שולט בסוד הכוכבים ומזלות ליתן להם הכח והממשלה, שלא נתגלה יחוד השגחתו בכל העולם כמו שיהיה לע"ל. וז"ס שרחל היתה אב"א ולא האירו בה תיקונים של מ"ה בבחינת פב"פ שהוא התיקון הגמור של המתקלא, אלא הסט"א עדיין יש לה

שליטה בעולם, וכוונתו ית' בנתינת הלוחות לישראל לעשות התיקון הגמור להחזיר רחל עם ז"א פב"פ, ור"ל שגם הנהגת הזמן יהיה נשלם ונראה בו גילוי יחודו שהוא תיקונים של מ"ה, וחפרה הלבנה ובושה החמה וגו' זו"נ דסט"א חמה בישא וסיהרא בישא, אלא והיה אור הלבנה כאור החמה כמו שיהיה לע"ל.

והענין, כי הלוחות הם מסוד חו"ג של הדעת ב' עטרין ה"ח וה"ג והם בימין ושמאל, והוא סוד התיקון ע"י מתקלא שהוא גילוי הדעת בארץ ויכירו כל הנבראים כבודו ית' ע"י גילוי התורה שהיה בעולם, והוא סוד חיבורא דדו"נ ע"י הדעת שהוא תיקון חיבור מ"ה וב"ן, כל קלקולים של ב"ן ע"י מאורות של מ"ה שהוא תיקון חטא אדה"ר בעץ הדעת טו"ר שהוא בב' לוחות שבלב ב' חללים ששם ב' יצרים יצה"ט ויצה"ר שנמשכים ממ"ה וב"ן, והם ע"י האותיות שנחקקו בב' לוחות אלו סוד האורות שבתוך הכלים שהוא בסוד הדברות של הקב"ה שהיו נחקקים בלוחות מסוד הדעת כמ"ש, כתובים באצב"ע אלהים שהוא שם הדעת בגילופי יודין, והוא גושפנקא דחתים ביה שמיא וארעא דו"נ מ"ה וב"ן. ולוחות עצמם הם בנו"ה שהם סוד שמים וארץ ב' צבאות מעלה ומטה, וסוד צבאות"ה הוא כלל אותיות התורה עם מנצפ"ך שהוא כמנין צבאות תצ"ט ופלגא, והוא בא"ב כסדרן ובתשר"ק בסוד דו"נ, והם שמים וארץ שהם בב' לוחות כמ"ש, אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים, ה' אצבעות ימין וה' דיד שמאל, וע"י הדברות שבלוחות מחברים שמים וארץ, והוא סוד ב"ן שבו הקלקולים, וכח ההפסד הוא מאותיות תשר"ק בסוד גלגל האותיות רל"א שערים אחר, ואותיות כסדרם הוא רל"א שערים פנים, והדבור שנחקק בלוחות הוא הדעת בב' עטרין חו"ג, שבזה היו מתחברים מ"ה וב"ן ונתקנים כל הקלקולים.

וא"ל לא חטאו בעגל, היה גילוי הדעת בארץ בגילוי אור התורה שבזה היה מתגלה כבודו לנבראים, והיה מתבער רוח הטומאה מן הארץ. והוא מ"ש הרב ז"ל שהלוחות עצמם היו בסטרא דנוקבא שהיא נקראת אב"ן בסוד שם ב"ן, ומצד הדכורא נקראים לוחות הברית שהוא סוד הארת תרי"ג אורות שברוח לתרי"ג שבנפש שהוא הארת מ"ה בב"ן בחיבורא דלהון.

והיו ניתנים מב' פרקין אמצעיים דנו"ה דדכורא שהוא סוד הארת חג"ת שבנה"י, והיינו שגם בהנהגת עוה"ז יתגלה סוד הנהגת עוה"ב, והוא נגד גופא דנוקבא ששם מתחברים יחד בגוף אחד שאין שם סטרא דפרודא, כי עיקר אחיזת הרע הוא בנו"ה דנוקבא דרגליה יורדות מות, ולכן שם מסטרא דפרודא בסוד ותפשקי רגליך וגו' ע"י אשה זונה.

וכוונתו ית' בנתינת הלוחות היה לגלות סוד היחוד, ולכן ניתנו מגופא דילה נגד חו"ג דילה למעלה מן הפרסה, ומשם היו עולים למדרגת הדכורא עצמה

בסוד לוחות הברית, ועי"ז היה נעשה תיקון כללי בכל המאורות עד שהיתה נוקבא חוזרת פב"פ ולא היתה מתפרדת ממנו לעולם, וההנהגה היה בפרצוף רחל העיקרי, והיינו, שגם שורש התחתונים היה מקבל התיקון הגמור וראוים לקבל כל אורות השלמים דמ"ה.

והטא העגל גרם קלקול בכל המאורות ממש מעין שבירת הכלים שכל המאורות חזרו לקלוקלם ונסתלק הדעת שהוא המתקלא והוא סוד אותיות של הלוחות שהיו פורחות למעלה, והלוחות עצמם נשברו שהם הכלים דב"ן:

קלקול הזה היה ע"י ערב רב שהיו מסוד סיגי הנחש

וקלקול הזה היה ע"י ערב רב שהיו מסוד סיגי הנחש שלא נתבררו כל הצורך מסוד בלע בן בעור, והוא אחוריים של הדעת מאחורי משה, והם אשר עשו את העגל שהוא מסוד הגבורות ושם עירו דנהבה וכמ"ש באד"ר (קל"ה 6) בלע בן בעור תאנא הוא גזירת דינא תקיפא דתקיפין כו', והוא שו"ר בסטרא דצפון, והוא סוד אחוריים דאלהים בגילופי יודין ואותיות הפשוטים עם הכולל.

ועגל הוא ביסוד למטה האי רדיא דמיא לעגלא לתהומא עילאה כו', שהוא יסוד כמ"ש במקום אחר והוא בב' נוקבין לאה ורחל בדעת וביסוד, ומסרו ההנהגה למשטרי השמים ובוזה פגמו בב' נוקבין דקדושה שע"י השגחה הפרטית, ופגמו ג"כ בסוד ד' דאחד שהוא קשר של תפילין בלאה סוד גילוי נפלאותיו ית' בסוד הורד עדיך מעליך וגו', שהוא כתר של תפילין עד אחר שתיקן משה בתפלתו וחזר לו סוד ד' דאחד הנ"ל בסוד וראית את אחורי כמש"ל.

וניתנו אח"כ הלוחות בסטרא דנוקבא לתתא בנו"ה דילה ששם הפירוד, והיינו, שאף שחזר ונתקן לא היה תיקון לגמרי, שעוד יש כח גדול לסט"א להחזיר העולם לתהו ובהו, כמו שהיה בעת החורבן ובגלות ובכל הזמנים שהיה הפגם ע"י התחתונים:

ספר פתחי שערים נתיב פרצופי לאה ורחל – פתח יא

חטא העגל

כללות התיקונים לכל הקלוקלים שהם באימא מתחלקים לימין ושמאל. האורות הנשפעים מצד ימין הם בסוד אור ישר וחסד חנינא הנשפע לנבראים בכל בוקר לא על פי מעשיהם. האורות הנשפעים מצד שמאל הם בסוד אור חזר מצד הגבורה על פי המעשים בדין בלבד. משום כך הערב רב עשו את העגל בזמן

מנחה דוקא שהוא זמן שליטת הדין, כי חשבו שעל ידי אותו המעשה יהיו האורות של מדת הדין ממותקים ולא יקפידו על מעשיהם הרעים. וזו היתה טעותם, שבאמת השגחתו ית' הפרטית היא תמיד קיימת בישראל אף בהנהגת הטבע והמזלות, ולא קשה לפניו לשנות את הטבע שהוא רק כלפיו ית' ככלי ביד האומן. כתוצאה מחטא העגל נשברו הלוחות ושוב נסתלקה הדעת מן הבריאה, ורחל חזרה להיות בבחינת נקודה בלבד, והארת פרצוף רחל נסתלקה לגמרי. באותו זמן היה הקטרוג כ"כ גדול עד שלמעשה נתבטלה הנהגת הטבע לגמרי. לכן רצה הבורא ית' להתחיל את בנין העולם מחדש ממשה שהוא בסוד לאה, היינו שיתקיים העולם רק ע"י הצדיקים שבכל דור שהם רחוקים מן החטא. אמנם ע"י תפילתו של משה רעה"ש, חזרו ב' בחינות הנוקבא לתיקונם. כך הוא גם במשך כל הדורות, שבעת שהסט"א מתגבר על כל פנים נשאר קשר עם הקדושה ע"י עבודת ותפילת הצדיקים ות"ח של אותו הדור שהם בסוד ניצוץ משה רעה"ש. ענין זה הוא סוד המלחמה התמידית בין הסט"א ובין הקדושה עד כלות הו' אלפי שנים.

וסוד עג"ל הוא, כי י"ש אורות הם בעלמא דאתי בסוד להנחיל אוהבי י"ש, והוא סוד כלל התיקונים לכל הקלקולים שהם בסוד הבל תהו ובהו, כמ"ש, כל הגוים כאין נגדו וגו', כמ"ש בנתיב שבירת הכלים, שכח ההעדר וסילוק הקדושה הוא מציאת הרע, וכל התיקונים הם באימא שלכן שם סלקין כולם באלף השביעי לתקנם מקלקולם בסוד ונקא סוד התשובה במים טהורים, ולכן שם מציאות י"ש לכל בחינות העדר וכח ההפסד שבקלקולי ב"ן שהוא סוד עליית שם ב"ן לס"ג.

והם ש"י כללי מאורות שהם מתחלקים אח"כ לימין ולשמאל ב' קווי מדות ההנהגה חו"ג, או"ר בימין וק"ג בשמאל כמנין מנח"ה, והם בסוד אברהם ויצחק, אברהם בבוקר סוד אור ישר ויצחק במנח"ה אור חוזר, והיינו, שבבוקר הוא שם אל על כחו הגדול שמשפיע לכל א' די מחסורו, גדול אדונו ורב כח וגו', ואלהים הוא ע"ש ההשגחה בתחתונים במעשיהם והוא אור חוזר שמקבל מעשיהם ואז משפיע בסוד אור חוזר ר"ל לפי המעשים בדין, משא"כ בבקר בלא הביט אל מעשיהם כמ"ש רבינו הגדול ז"ל בליקוטים.

וז"ם שעשו העג"ל בזמן מנח"ה כמ"ש, כי בא שש כו'. והוא סוד עמוק שחשבו לעשות להם מקום להסתיר ממה"ד, שמא לפי מעשיהם לא יהיו ראויים אז יקבלו שפעם בהנהגה טבעית ע"פ המזלות, בחשבם שלשנות הטבע קשה לפניו ית' אם לא ע"י עון גדול, ובוזה פגמו, שבאמת השגחתו ית' בפרטות ע"פ ההנהגה טבעית ג"כ הוא מאתו ית', ואין לטבע שום התפעלות כלל רק ככלי ביד אומן, וכל פסיעה ופסיעה הכל בהשגחה פרטית. ולכן עשו עג"ל למתק ק"ג אורות של

הדינים ולהסתר ע"י שור בצפון, שבאמת הנהגת המזלות הם בסוד כלים נשברים, כמ"ש אותי עזבו וגו' לחצוב להם בורות נשברים אשר לא יכילו המים, כי הם מסוד שברי כלים מז' מלכין דמיתו, אבל ישראל תלויים בעוצם השגחה עליונה בסוד הדעת שהוא המתקלא המתקן הכלים בב' עטרין חו"ג הנ"ל.

וְלִכְן ע"י חטא העגל גרמו שבירת הלוחות וסילוק הדעת וכלים נשברו, והנהגתם העליונה בסוד לאה ורחל נתעלם כי הנוקבא חזרה נקודה אחת, וכן לאה והוא סלוק הנפלאות, ומשה יקח את האה"ל ונטה לו מחוץ למחנה סוד לא"ה והוא גניזת הדעת וגם כלת משה, וכמ"ש, הנה אנכי שולח מלאך וגו' כי לא אעלה וגו', ונסתלקו ג"ר דדכורא בסוד ויתנצלו בני ישראל את עדים וגו', שהם ג' זיונין (מומין) דשעטנ"ז גץ כמו בשבירת הכלים ממש, והם בסוד כתר תפילין של ישראל, וממילא נסתלק הארת לאה שהוא בקשר של תפילין.

והוא מ"ש הרב ז"ל שרצה המאציל לסתור בנין רחל נוקבא העיקרית ולבנות פרצוף לאה מסוד י"ס שלמות כדי שלא יגיע שם הפגם כ"כ. והיינו, שקטרוג הסט"א הגיע כ"כ עד שנתבטל ח"ו בנינה דרחל לחזור בסוד נקודה אחת באופן שלא היו ראויים הנבראים להתנהג במדה זו של נוקבא הנהגת העתה הזמנית, אם לא שיהיה בנין מדה המנהגת את הנבראים במדרגה עליונה בסטרא דאו"א שרחוקים מגדר אחיזת הסט"א, שלא כפי הנהגת רחל שנבנית מז"א שהוא ו"ק שבו הבחירה ואחיזת הסט"א.

ובאמת הוא חורבן העולם ממש, שלא כן היה כוונת הבריאה שיהיה הסט"א נמצאת ויהיה הנהגת הנפלאות נעלמת, רק שיתגלה בעתים רחוקים מיוחדים לו, בכדי להרבות השכר ולהחזיר הרע לטוב. ובאמת דברי הרב הקדוש (הארי"י) ז"ל נעלמים ונסתרים כדרכו, שבודאי אין כוונתו שכן היה ברצון המאציל, שהרי להיפוך ארז"ל שהקב"ה נתן מקום למשה רעה"ש להתפלל על ישראל כמ"ש, ועתה הניחה לי וגו', אלא כוונתו שראינו שהוא ית' הודיע למשה עד היכן הגיע פגם עון העגל, שגרמו שבירה גמורה וביטול סדור הנהגת הבריאה ע"י ו"ק בסוד הבחירה, והיה כוונתו שמשה רעה"ש יתקנם ויחזיר לסוד התיקון של רחל ע"י התורה וגילוי הדעת, וגם לתקן לאה כמ"ש וראית את אחורי וגו', וכן חזרה השגחתו ית' עליהם בסוד השכינה כמ"ש, פני ילכו וגו':

וכן הוא בכל דור, שבכל זמן שהחטאים גורמים והסט"א מתגבר, מ"מ נשאר קשור בסטרא דקדושה שלא יגרום ח"ו ביטול גמור

וכן הוא בכל דור, שבכל זמן שהחטאים גורמים והסט"א מתגבר, מ"מ נשאר קשור בסטרא דקדושה שלא יגרום ח"ו ביטול גמור למאורות הקדושה, אלא

חוזר ומתקרב אל התיקון ע"י תלמידי חכמים וצדיקים שבדור שהם בסוד ניצוץ משה רעה"ש. ונמצא שכל ענין של דור המדבר עם משה הוא בכל זמן ובכל דור, והוא סוד הבחירה והמלחמה שבין הסט"א לסטרא דקדושה עד כלות ו' אלפי שנים. וכן סוד עובדי הבע"ל בבית ראשון ופריצי הדור בבית שני, וכן בכל הדורות ברשעי ישראל המינים והאפיקורסים, הכל הם ניצוצות של ערב רב הרוצים לבטל בנין נוקבא דקדושה ולמסור ההנהגה לטבע ח"ו לצאת מדרכי התורה, והם המחטיאים את ישראל והצודדים נפשות יקרות ברשתם כענין ערב רב ממש שהחטיאו את ישראל בסוד דע"ת חיצונית, ער"ב ר"ב כמ"ש בתיקונים בכ"מ.

והוא מ"ש הרב ז"ל שרצה לעשות בנין העולם ממש שהיה בסוד לאה, והיינו רק בסוד צדיקים שבדורות שהם מניצוצי משה שהם רחוקים מן החטא, והיינו שהראה לו שכעת לפי החטא א"א להתנהג במדרגה זאת אם לא בהנהגה עליונה יותר שהוא רחוק מן הסט"א לפי מדרגת הצדיקים וכמ"ש. והבן דברים אלו מאד.

ספר פתחי שערים נתיב פרצופי לאה ורחל - פתח יג

שרש הנוקבא בג' הנקבים דז"א מקום יניקת הסט"א.

עיקר בנין הנוקבא הוא מג' הנקבים של הפה, של הטבור, ושל יסוד ז"א, ודרכם מתגלים הגבורות של הנוקבא. בגלל שמקומות אלה הם בסוד הצמצום והסתלקות האור, לכן משם יונקים כוחות הסט"א. כדי למנוע יניקה זו, ניתנת שמירה והגנה למקומות אלה ע"י החסדים דמ"ה (דמול). כאשר האורות יוצאים כסדרם מג' מקומות אלו, אז נמצא העונג בכל המדרגות. אבל כאשר הסט"א נאחזת במקומות אלה, כלומר, כאשר החסדים המגולים מסתלקים משם, אז יוצאים מג' מקומות אלה ג' נגעים שהם בסוד היפוכא דענג. ג' נגעים אלו הם אלה שנזכרו בתורה והם נגד רחל ולאה ונגד שילובם בחזה דז"א (מקום רגלי לאה נכמר רחל) והם גם אז סוד ב' נוקבין בישין דסט"א. בג' מקומות של הנקבים נמצאים הג' אלפין של מילוי מ"ה (י"ד ה"א ו"א ה"א) והם הג' פעמים אור שהדכורא נותן לנוקבא בכללות, שבזה היא מתקשרת אל סוד הייחוד ע"י חיבור ב"ן במ"ה. הנוקבא היא בסוד העו"ר של הדכורא שאין לאותו העו"ר חיות בפ"ע רק בעת שהוא דבוק ומחובר אל הבשר (דמול) והוא גם העו"ר שנעשה ממנו קלף לכתובת ס"ת שהתורה (דמול) אינה יכולה להתגלות אלא ע"י אותה כתיבה על הקלף (נוקבא). הנוקבא דסט"א היא בסוד כותנות עו"ר שהיא קליפת נוגה הרוצה להתקרב (ליונק) אל הקדושה והוא הכח שפיתה את אדה"ר בחטא עץ הדעת. הנוקבין דסט"א הן

ג"כ בסוד ב' בנות לוט שהן כנגד רחל ולאה דקדושה. שרש הנגעים הוא בעון לה"ר (מנורע). שרשם של הערב רב אף הוא בסוד נג"ע ר"ע. נגעים אלו הם כנגד ב' נוקבין דסט"א שהן בסוד החנופה וגסות הרוח.

והוא מ"ש הרב ז"ל בסוד הג' אלפין דמילוי שם מ"ה שהוא בג' מקומות הנ"ל. שא' ראשונה בה"א ראשונה בסוף ג"ר בפה בדעת, וא' שבוא"ו דהוי"ה בחזה בנקב טבור, וא' דה"א אחרונה בעטרת היסוד, ושם ג' שרשים של הנוקבא שעיקר בנינה במקום גילוי הגבורות, הא' בפה בסוד מנצפ"ך משרים. וכן בטבור, שם סנהדרין של מעלה סוד שולחן בצפון, הרוצה להעשיר כו', ושם מזונות בסטרא דצפון. וכן בעטרת היסוד כללות הגבורות כידוע.

ולכן שם נגד הג' מקומות יוצא כח לסט"א שאחיותה במקום שיש נקב ופתיחתה ששם הוא בסוד צמצום והסתלקות, ולכן הוצרך שם להיות נגדו הארת כללות ה' חסדים בכדי להגן על הדינים המושרשים שם, שבזה נעשה קשר ויחוד שיחזור הכל לטוב והנוקבא תהיה מאירה ע"י חסדים דמ"ה והם כללות ה' חסדים שמאירים שם בג' מקומות הנ"ל כמ"ש הרב ז"ל וכמ"ש רז"ל ע"פ ושקל בפלס הרים וגו', שנגד כל חלל ובקיעה יסד לנגדו הר לפי ערך הבקיעה כדי שיתקיים העולם.

וסט"א שיש לו אחיזה בג' מקומות הנ"ל הם נקראים נגעים שהוא בסוד היפוכא דענ"ג לנג"ע. והענין, כי מקור השפע והתפשטות הקדושה הוא בסוד ענ"ג שהוא ע'דן נ'הר ג'ן כסדרם כמ"ש, ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, והוא בג' מקומות הנ"ל שהם כלל ג' חלקי הפרצוף רב"ג, שעדן בבנינה שם הדעת והוא עוה"ב. ונהר בו"ק בחזה ז"א. וגן בנוקבא מלכות בעטרת היסוד. וכאשר המאורות יוצאים כסדרם, אז האילנות של ג"ע מאירים ומוציאים פירותיהם, והענ"ג נמצא בכל המדרגות. אבל כשח"ו הסט"א מתגבר, אז ויחמוס כג"ן סוכו וגו', וכתוב ונהר יחרב ויבש וגו' שחזור השפע ומסתלק בסוד סילוק הנר"ן למעלה, והוא נקרא נג"ע בהיפוכא.

בסוד השינה

והוא סוד מ"ש שמצורע חשוב כמת, סילוק הנפש למקורו, והוא סוד מוחין דאבא שמסתלקים והוא בסוד השינה והוא א' מס' במיתה כמ"ש בסוד הנסירה במקומו, רק ששם הוא בשביל צורך התיקון לנוקבא, וכאן הוא בהיפוכא פגם דילה בהסתלקות החסדים המגולים נגד ג' הנקבים הנ"ל. והם הג' נגעים שהזכירה התורה שאת כו' שהם א' נגד לאה, ב' נגד רחל, וספחת הוא נגד החזה

ששם רגלי לאה שנכנסים אל תוך כתר רחל ולכן נחשב לכאן ולכאן, והוא מ"ש שספחת הוא תולדה לזו ותולדה לזו.

והוא סוד הב' נוקבין בישין של הסט"א שע"ז ארז"ל, זכה נעשית לו עז"ר לא זכה כנגדו, והוא כי ב' נוקבין דקדושה הם דבוקים בסוד עז"ר של ז"א, שהנוקבא לוקחת קצה האורות והמדרגות של ז"א בחינה עשירית שלהם, וכמ"ש הרב ז"ל בסוד עז"ר בעד עז"ר וגו', והוא מסוד הכאת שם הוי"ה אותיות זה בזה יו"ד פעמים ה"א כו' כמ"ש הרב ז"ל, שמהכאת האורות ופגישתם זה בזה יצאו מהם ניצוצות כמנין עז"ר לבנין הנוקבא, וכמ"ש ואחר עז"ר נקפו זא"ת, לזאת יקרא אשה וגו'.

וג' אלפין הנ"ל הם מסוד ג' פעמים או"ר. והענין כי הנוקבא לית לה מגרמה כלום רק לשמירה לבעלה ומקבלת ממנו כל המדרגות וכמ"ש, אני חומה וגו', השרוי בלא אשה שראוי בלא חומה כו', והוא העור שאין לו חיות בפ"ע רק בעת שהוא דבוק ומחובר אל הבשר, והדכורא נותן לה אור כמ"ש, אין פרי בטנה של אשה מתברך אלא מפרי בטנו של איש כו'. אבל הוא נותן לה רק בכללות לבד, והם ג' אלפין של ג"פ או"ר של הכת"ר ובזה מתקשרת אל סוד היחוד בסוד חיבור ב"ן במ"ה ועם עז"ר הנ"ל נעשה בסוד עז"ר לדכורא קיימא דתרין סמכין בסוד ויסגור בשר תחתונה דבאתרהא שקיעא רחמי וחסד, והוא כמ"ש בזוהר דעד שם לא נזכר אות ס' בתורה.

והוא סוד עור שנעשה קלף לכתיבת ס"ת, שהתורה אינה יכולה להתגלות כי אם ע"י כתיבה בקלף והוא סוד גילוי אורות דדכורא ע"י נוקבא כידוע. וז"ס בנין הנוקבא עיקרה בשביל קבלת החסדים ומאורות דדכורא ע"י טיפת זר"ע הנעשה לה בסוד עז"ר שהוא אור שלו, או"ר זרוע לצדיק וגו', והאור נגנו ויצא מים. אבל נהיר לה דרך דופן, ולכן לא נכנס בה רק א' דאור לבד ע"י עז"ר:

אב"י הסט"א הוא בהיפוכא שהיא בסוד אשה רע"ה דאזלא בגריעו כי אין לה כלום ואחיותה בסוד כתנות עז"ר קליפת נוגה דרוצה להתקרב לקדושה, כי נופת תטופנה שפתי זרה וגו', והוא שפיתה לאדם בחטא עץ הדעת חויה בישא, וע"י ויעש ה' וגו' כתנות עז"ר וגו', וניטל ממנו חייו ונגזר עליו מיתה, והוא בסוד לא זכה כנגדו כו'. והוא סוד מ"ש אשה רע"ה צרעת לבעלה, מאי תקנתיה, יגרשנה ויתרפא כו'. והם סוד שתי בנות לוט הבכירה וצעירה עמון ומואב נגד לאה ורחל, שעמו"ן הוא נגד לאה אחוריים דשם ס"ג, ומואב הוא הצעירה נגד רחל מאב דבשמיא, כמו בקדושה דאבא יסד ברתא, ולו"ט הוא נגד דכורא דסט"א נגד שם מ"ה דקדושה כמ"ש במ"א.

ישורש הנגעים באים בעון לשון הרע בסוד החיים והמות ביד הלשון שהוא נגד הדעת בלאה נגד הפה דקדושה, דשם הוא בדבור בתורה מרפא לשון עץ חיים, ובהיפוכא הוא בסוד לשון הרע, והוא בסוד מצורע חשיב כמת. וכן סוד ער"ב ר"ב שהם מתחלקים לה' מדרגות בסוד נג"ע ר"ע כמ"ש בזוהר, הם מ"ש קשים גרים לישראל כספחת כמ"ש רבינו הגדול בזה.

אין טוב אלא תורה, שנאמר, כי לקח טוב

והוא סוד מ"ש, אם בתורה משתעי כמה טובה אשה טובה שתורה נמשלה בה, שתורה היא בסוד נוקבין דקדושה והוא בסוד פה הנ"ל בלאה כמ"ש, מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה' שהוא בהיכל הרצון דרגא דמשה, והוא בסוד ה' פעמים טו"ב פ"ה ברית הלשון, ואמרו אין טוב אלא תורה, שנאמר, כי לקח טוב וגו', ואי בגיהנם משתעי קרא כמה רעה אשה רעה שגיהנ"ם נמשל בה, והוא סוד אשה זונה הנ"ל כמ"ש, רגליה יורדות מות וגו' בעמקי שאול קרואיה, והיא סוד ח"ק ופערה פיה לבלי ח"ק, והוא סוד לשון הרע, וע"ז נאמר זאת תהיה תורת המצורע וגו' כמ"ש, מרפא לשון עץ חיים. ועל סוד הגדול הזה ארז"ל ע"פ את והב בסופה שני מצורעים היו מתהלכים בסוף מחנה ישראל כו', שהם נקראים א"ת וה"ב.

והענין כי אלו ג' נגעים הנ"ל הם א' בלאה בסוד שא"ת היפוכא דענו"ה בדרגא דילה, והוא גסות הרוח כמ"ש בפ"ק דסוטה, כל אדם שיש בו גסות הרוח לבסוף נכשל באשת איש כו', והוא סוד אשה זונה הנ"ל, והוא בסוד נפל אש"ת בל חזו שמש וגו', שהוא סוד הסתלקות האור מוחין דחכמה ונשאר שם בסוד חשך, ושם מקום האי אשה זונה כמ"ש בנשף בערב יום וגו', והנה אשה זונה לקראתו וגו'. והוא ענין עמוק מאד, שכלל כחות הסט"א והרע הוא בשני דברים, בחנופה וגסות הרוח, והם נגד ב' נוקבין דסט"א נגד רחל ולאה, שברחל נכללים שתיים כא' כמשי"ת.

ספר פתחי שערים נתיב אבי"ע – פתח לב

ונהר יחרב ויבש

וכאשר חטא במי מריבה ע"י הערב רב דפגמו ביה, לא זכה לנשואין דילה רק היא ארוסה בסוד הקדושין לבד בסוד האותיות שהם בסוד כלי"ה כמ"ש"ל, שמה שנשאר לנו רק בסוד האותיות הכתובים בלוחות ולא בסוד הדיבור, וגם זה בסוד לוחות השניות בסטרא דעץ הדעת טו"ר, כי דרכי התורה נעלמו

מאתנו ולא נשאר רק בסוד תורה שבע"פ בסטרא דמחלוקת הללו מטהרין כו', והוא ביצירה במט"ט בסוד נער בלי מיתוק שהם בעלי תריסין דאתכנסו תמיד על האי סלע לתברא לה ולהוציא מינה פסוקות פסוקות, שגם משה שזכה לסוד ארוסין נגנז בסוד כל ההולך על גחון שהוא הנחש סמ"א דמותא שהוא סביב מבחוץ למט"ט. ולכן שם אתהפך ממטה לנחש, ואין מוצאין הלכה ברורה מצד השקר של הנחש הסותם מעיינות החכמה. וא' של הכס"א שהוא סוד חותמא דגושפנקא סוד הדעת דממלא לה נסתלק, ונהר יחרב ויבש, ואז דובר שקרים וגו'.

כל ענינו של שלמה המלך ע"ה שרצה לתקן זה

וזוה היה כל ענינו של שלמה המלך ע"ה שרצה לתקן זה ולזכות לדרגא דמשה להלכה למשה מסיני ולא השיגו כמ"ש, אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. וזה שכתוב שרצה להוריד א' לגבי כל"ה שהוא סוד י' פנימאה שבכס"א שהוא קוטר דנעיץ בעזקא שהוא בטמירו דגושפנקא כו', שהוא חותם של אמת שהוא עץ החיים. והוא בסוד אהי"ה פעמים אהי"ה דאימא א' שבכסא, ובסילוק א' נשאר מת בסוד נחש שהביא מיתה לעולם.

ומט"ט בבריאה הוא נחשא דחיי בסוד כרו"ב ק"ל שלו שבו רוכב הקב"ה ושט בח"י אלף עלמין שהם מט"ט דמטטרו"ן גי' נחש שהוא עומד על נס (אומיות) מו"ס ד"ו פרצופים שבבריאה. והוא נקרא שר הפנים שהוא בסוד ב' פנים ב' יודין של ה(אומ) א', ב' לוחות הנ"ל בסוד כמים הפנים לפנים וגו' כמ"ש שהם אבני שיש טהור כו' ששם המים ביחודא חדא, וכאשר עולה לבריאה אז הוא משמש לו ונכלל במדרגתו העליון, וכולל גם סנד"ל עמו בזיווגא דדו"ג בסוד ב' צבאות הנ"ל, והא' טמירו דגושפנקא א' דכסא משלים אותו לאל"ף, שמיחד ב' צבאות בסוד אלף אדרין של הדעת בסוד ב' כליות שהם ב' פעמים כרו"ב שמתמלאים ע"י הי' טיפה דחכמה עילאה.

ודעת הוא חוטמא דגושפנקא דחתים ביה שמיא וארעא ד"ו פרצופים הנ"ל, והוא בסוד הוי"ה הוא האלהי"ם, שהוי"ה באצילות ואלהי"ם בבריאה שהם חו"ב, ושם הדעת באמצע בסוד הבאר כמ"ש וממדבר מתנה וממתנה נחליא"ל הוא שמא שלים הנ"ל, והוא גם בסוד זיווגא דהוי"ה אהי"ה עם ל"ב נתיבות חכמה ונ' שערי בינה, והם גחלי א"ל הנובעים ממעיינות החכמה שבאימא נעשו בסוד נחלים והם ל"א נתיבות והראשון הוא שביל גנוז נתיב לא ידוע עיט ולא שזפתו עין אי"ה. ומנחליא"ל במו"ת הוא שמא שלים ד' פעמים בסוד קשירו דכל דרגין ד' פרצופין דאצילות ודבריאה, ועיין מה שכתב רבינו הגדול בביאורו לשירת הבאר.

והנה ממ"ש תבין שסוד מטטרו"ן במקומו ביצירה הוא כולל טו"ר ב' הדרכים
 והם סוד החיות רצוא ושוב, רצו"א בנוריא"ל ושו"ב במטטרו"ן שהוא
 מתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה, שכאשר מסתלק משרשו מבריאה ופונה
 למטה לעשיה אשר שם הנחש בסטרא דרע, אז מסתלק ט"ט ממנו שהוא סוד ח"י
 שבטוב כי סטרא דמותא שלטא ונשאר בסוד רמו"ן לבד והוא נוריא"ל והוא בסוד
 דרך נח"ש עלי צו"ר. אבל כאשר שב לשורשו לבריאה ששם הטוב הגמור ואז
 הוא בסוד נחשא דחיי שחוזרים בו ט"ט שבפנימיות, אז הוא בסוד ושו"ב גי'
 שד"י כמש"ל, והוא סוד חיו"ת עם טו"ב גי' אמ"ת שהוא חותמו אמ"ת שבכסא
 ששם החיים כמ"ש.

